

LOUISE
CANDLISH

celălalt
pasager

Traducere din limba engleză și note de
DANA-LIGIA ILIN

27 decembrie 2019

LA FEL CA TOATE POVEȘTILE DE GROAZĂ ALE NAVETIȘTILOR, a mea începe în lumina zgârcită a zorilor – sau, cel puțin, începe în mod *official*.

Kit nu e acolo când ajung la St. Mary's Pier ca să iau acvabuzul de 7.20 spre Waterloo, dar nu-i ceva neobișnuit; a avut parte din belșug de zile de concediu medical auto-prescrise în acest sezon al sărbătorilor. Pentru a călători pe apă dis-de-dimineată e nevoie de stomac puternic chiar și în cele mai bune momente, însă pentru cei care au mama migrenelor e literalmente tortura cu apă (credeți-mă, știu). În orice caz, el ajunge întotdeauna după mine. Cu toate că locuim la o distanță de cinci minute unul de altul și el trece chiar pe lângă Prospect Square ca să ajungă la chei, am renunțat să mergem împreună după prima săptămână, când cronometrarea lui spectaculos de slabă – și punctualitatea mea nevrotică – au devenit vizibile.

Nu, Kit preferă să apară tacticos tocmai când se închide pasarela, ridicând mâna în semn de salut, încrezător că am rezervat locurile noastre preferate, grupul de patru din

stânga, lângă bar. La St. Mary's îmbarcarea se face prin partea din față a vasului, așa că îl privesc cum vine pe culoar, cu mâinile atingând în treacăt stâlpii de metal – atât pentru stil, cât și pentru echilibru –, înainte să se strecoare lângă mine cu un zâmbet relaxat. Chiar dacă a petrecut până târziu, întotdeauna miroase grozav, ca o pâine de casă coaptă cu nuci și smochine. („Kit miroase așa de milenial”, a zis Clare odată, ceea ce era aproape cu siguranță o critică la adresa mea și a mirosului meu tip „generația X” de, știu și eu, biscuiți râncezi pentru câini.)

„Ia te uită la noi”, zice de obicei, privind leneș ceilalți pasageri, instalați confortabil pe scaunele lor de piele crem. E una dintre lozincile lui: „Ia te uită la noi.” „Ce păcat de bieții fraieri care stau ca sardelele în trenul de pe uscat sau se sufocă în metrou – noi facem naveta cu *catamaranul!* Acolo, în larg, sunt *pescăruși.*”

„Și ape menajere”, răspund eu, pentru că avem o tachine sardonice drăguță, eu și Kit.

Mă rog, obișnuiam să avem.

Înghit nodul din gât tocmai când vasul scoate brusc un huruit de motor diesel, ca și cum cele două acte ar fi legate între ele. La pornire, pe ecranele de deasupra capetelor curg rapid șiruri de informații – *Opriri la Woolwich, North Greenwich, Greenwich, Surrey Quays* –, cu toate că de acum traseul mi s-a imprimat atât de bine în minte, încât nu le dau prea mare atenție. Printre vecele argintii din Thames Barrier și depozitele industriale de pe prima porțiune a fluviului; apoi ajungem la clubul de iahturi și la prima cotitură presărată cu șalupe, turnurile de locuințe ale peninsulei la stânga, pe când ne îndreptăm spre pustula imensă a O2 Arena¹. Mult deasupra

---

¹ Spațiu polivalent pentru evenimente culturale și sportive.

fluviului e întins cablul telecabinei care leagă peninsula de Royal Docks, dar nu-mi dau voie să mă gândesc la singura mea călătorie până acum cu *asta*. Ce s-a săvârșit în acea noapte. Ce s-a spus.

Mă rog, poate că doar în fugă.

Îmi întorc fața de la locul gol de lângă mine, ca și cum Kit ar fi acolo, la urma urmei, citindu-mi mintea, cu gândurile ei necurate, tainice.

— Ne întoarcem vineri, a mârâit el pe vas luni seara, jeluindu-se de insistența firmei lui să fie ore de lucru normale în această zi de lucru stingheră dintre Boxing Day¹ și weekend. Scârțarii dracului!

În mod normal, dacă ratează vasul, îi trimit un mesaj scurt de solidaritate: *Noapte grea?* Poate niște emoții cu bere sau, dacă am fost și eu implicat, o față îngreșată. Dar astăzi n-o fac. N-am folosit aproape deloc telefonul încă dinainte de Crăciun și recunosc că m-am bucurat de pauză. Acel sentiment de școală veche din anii '90 de a nu avea acces la mijloace de comunicare.

Trecem acum de turlile de sticlă din Canary Wharf spre Greenwich, singura priveliște care încă mai poate să-mi stârnească mândria londoneză: cupolele gemene ale lui Old Royal Naval College sau parcul de smarald de dincolo de ele. Mă uit la personalul barului, care oferă fursecuri glazurate în formă de fulgi de zăpadă alături de ceai și cafea – e surprinzător cât de mulți oameni vor să mănânce chestiile alea dimineața devreme, mai ales din grupul meu de vârstă, nici destul de tineri ca să le pese de siluetă (un soi de cuvânt extrem de potrivit pentru Melia), nici destul de aproape de sfârșit ca să se sinchi-sească de avertismentele legate de sănătate. Căfeină și

---

¹ Sărbătoare din a doua zi de Crăciun.

zahăr, cafeină și zahăr: și tot așa, până ce soarele ajunge deasupra catargului, și apoi, ei bine, toți suntem marinari în țara asta, nu-i așa? Toți suntem cheflii.

De-abia când acostăm în față la *Cutty Sark* întind în sfârșit mâna spre telefon și verific mesajele din seara de luni și de după băuturile de Crăciun ale șobolanilor de apă. Mă uit în căsuța de intrări, căutând numele lui Kit. Ultimul meu mesaj pentru el a fost dintr-un impuls, și semnificativ de lipsit de emoticoane:

Las' că vezi TU.

Trimis luni, la 23.38, e marcat cu roșu ca citit, dar nu există niciun răspuns. Au *fost* totuși cinci apeluri ratate de la Melia, precum și trei mesaje vocale. Chiar ar trebui să le ascult. În schimb, aud vocea lui Clare de ieri-dimineață, discuția „corectă” pe care am avut-o sub un cer nordic de culoarea oțelului armelor, la șase sute cincizeci de kilometri de aici:

„Trebuie să tai legăturile.

Nu numai cu el, Jamie. Și cu ea.

Ceva nu-i în ordine cu ăștia doi.”

Bine că mi-o spune acum! Așa că strecor telefonul înapoi în buzunar, oferindu-mi încă vreo câteva minute de inocență.

La Surrey Quays urcă Gretchen. Singurul șobolan de apă femeie, e ca scoasă din cutie cu haina de lână strâmtă, albastru-petrol, având în mână una dintre acele căni de bambus prea largi pentru espressoul ei cu spumă de lapte. Cu toate că mă aflu la locul nostru obișnuit, se așază în partea centrală, cu câteva rânduri mai în față. Ciudat! Merg pe culoar și mă așez pe scaunul de lângă ea. De obicei nu-ți poți alege atât de ușor un loc în cursa de 7.20,

însă vasul e pe jumătate gol – chiar și fără ticăloșii norocoși care nu trebuie să meargă la muncă până la Anul Nou, trebuie să recunosc că fluviul nu-i locul în care să te afli la aceste temperaturi. E una dintre cele mai reci zile ale anului, așa că se vede răsuflarea din gurile oamenilor de pe chei și aerul din sistemele de încălzire ale clădirilor.

— Jamie, salut! zice ea, fără să se răsucească de-a binelea, fără să zâmbească de-a binelea.

Genele îi sunt ca niște picioare de păianjen bleumarin și în albul ochilor are firișoare roz.

— Am crezut că nu mă bagi în seamă, zic eu cu voioșie. Ai petrecut un Crăciun frumos cu familia?

A fost undeva gen Norwich, dacă îmi amintesc bine. Are părinți simpli, sănătoși, un frate și o soră, două nepoate și doi nepoți.

Ridică din umeri și soarbe din cafea.

— E o chestie pentru copii, nu-i așa? Iar eu n-am niciunul.

Chiar nu-i nevoie s-o spună cu glas tare: suntem legați între noi, micul nostru grup, prin faptul că n-avem copii, prin libertatea noastră de a ne pune mai presus de oricine altcineva. De a ne răsfăța, de a risca. Niciun părinte n-ar face ce am făcut eu anul trecut, sau cel puțin nu atât de bucuros, atât de nepăsător.

— Cum a fost ieri? Ai făcut ceva cumpărături la reduceri?

Gretchen clipește surprinsă, de parcă aș fi sugerat că a călărit în pielea goală pe un unicorn prin mijlocul lui Regent Street. Are pielea curată, de o feminitate delicată, cu toate că temperamentul îi este de femeie care vrea să fie unul dintre băieți, care se plânge de complexitățile propriului sex și crede că bărbații sunt aliați mai simpli (o generalizare primejdioasă, după părerea mea).

— Ești bine, Gretch?

— Mda, doar un pic obosită.

— Nu știi unde-i Kit în dimineața asta. Sunt sigur că a zis că lucrează azi. Ție ți-a spus ceva?

— Nu.

În tonul ei se simte un tăiș cu care sunt obișnuit, o undă de iritare deosebit de feminină. M-am întrebat din când în când dacă nu cumva între ea și Kit e ceva. Poate că a fost o imprudență în noaptea de luni, poate că este îngrijorată de ceea ce am văzut. Am spus ceva ce nu trebuia? Dumnezeuule, acele „n-ar fi trebuit” se tot adună: n-ar fi trebuit să mă îmbăt așa de tare, n-ar fi trebuit să-l las să mă scoată din sărite.

N-ar fi trebuit să-i trimit acel ultim mesaj.

— Ce-ai pățit? mă întrebă, observând mâna mea dreaptă bandajată.

— A, nimic grav. Mi-am ars degetul mare la serviciu. Nu ți l-am arătat luni?

— Nu mi l-ai arătat.

Observând muzica din difuzoare – aceleași cântece de sărbătoare puse iar și iar, pe care le tot auzim de la începutul lui decembrie –, Gretchen mârâie.

— Nu mai suport toată porcăria asta de „sărbători fericite”, e așa de falsă! Știi ceva? Cred că s-ar putea să fac o călătorie într-un loc însorit. Să-mi iau câteva zile de concediu medical și s-o șterg de aici.

— Ar putea fi scump în jurul Anului Nou.

— Nu și dacă mă duc undeva unde Ministerul de Externe zice că e risc de atacuri teroriste.

Înălț o sprânceană.

— Oricum, adaugă ea, ce mai contează încă o mie sau două când ești deja pe roșu?

— Adevărat.

Însă nu vreau să vorbesc despre bani. În ultima vreme nu aud decât asta. Trecem de sediul poliției din Wapping, aproape de schimbarea de zonă în care vasele cu direcția vest trebuie să reducă viteza tocmai când nerăbdarea pasagerilor începe să crească. Intrăm în Londra pe care o recunoaște întreaga lume – Tower Bridge, Tower of London, The Shard¹ – și, în vreme ce apar obiectivele turistice, Gretchen, Kit și necazurile lor alunecă grețos din mintea mea în adâncuri.

— Distrează-te în Afganistan, dacă mergi acolo! zic, pe când ea se pregătește să coboare la Blackfriars ca să ajungă la birou, lângă St. Paul's.

Zâmbește.

— Mă gândeam mai degrabă la Maroc.

— Mult mai bine! Dă-ne de știre!

Rânjetul meu mucalit se stinge în clipa în care ușile se închid în spatele ei și îmi pun obrazul pe tetieră, privind pe fereastră. Șapte și cincizeci de minute dimineața și sunt deja terminat. Apa e înaltă pe când navigăm spre Waterloo, sugând pereții cu gingiile ei cafenii, murdare, și ținutul minunat al luminilor de pe țărm, care strălucește cu atâta farmec după ce se lasă întunericul, este dat în vileag ca rețeaua frauduloasă de cabluri care îl alcătuiește. Ajung la fel de repede dacă mă dau jos la Westminster Pier și traversez pe jos podul sau aștept ca vasul să facă o întoarcere dintr-o mișcare și să acosteze la Eye², dar aleg să rămân așezat. Abia observ tangajul care odinioară mă îngrijora sau, dacă-i pe așa, roata cea mare

---

¹ Sau „The Shard of Glass” – zgârie-nori, cea mai înaltă clădire din Marea Britanie.

² London Eye sau Millennium Wheel, roata cea mare de lângă Tamisa.

însăși, cu mecanismul ei odinioară miraculos. La coborâre nu-i bag în seamă pe cei care care așteaptă cu biletele pregătite și urc pasarela cu o bruscă tristețe pentru faptul că acum creierul meu transformă rapid ceea ce e minunat în rutină: muncă, iubire, prietenie, drumul la serviciu cu catamaranul. Sau e vorba doar despre mine?

Exact în acel moment, la acel gând – chiar când am ajuns la *mine* –, un bărbat vine spre mine și îmi arată un fel de legitimație.

— James Buckby?

— Da.

Mă opresc și mă uit la el. Înalt, spre treizeci de ani, metis. Haine lejere, aer rezonabil, privire sinceră.

— Detectiv Ian Parry, Poliția Metropolitană.

Apropie legitimația de față mea, ca să văd banda albastră specifică, literele albe, și imediat inima îmi bate cu un zgomot oribil de ventuze, ca și cum ar fi alcătuită din tentacule, nu din cămăruțe.

— E vreo problemă?

— Credem că e posibil, da. Christopher Roper a fost dat dispărut. Am înțeles că e prieten bun cu dumneavoastră?

— Christopher?

Durează un pic până să leg numele de Kit.

— Cum adică, dispărut?

Acum am început să tremur.

— Adică, am observat că nu era pe vas, dar mi-am zis doar...

Șovăi. Văd în minte ecranul telefonului meu, apoi alertele după acele apeluri ratate de la Melia. Fața ei în formă de inimă, vocea ei șoptind umed în urechea mea:

„Noi suntem altfel, Jamie. Suntem speciali.”

Tipul face semn spre parapetul fluviului din stânga mea, unde un coleg de-al său stă departe de turiști,

privindu-ne. În civil, ceea ce înseamnă CID¹, investigații criminale. Am citit undeva că polițiștii nu merg câte doi decât atunci când cred că e primejdios; așa mă consideră?

— Presupun că Melia v-a dat numele meu?

Fără să comenteze, cel care m-a prins în ambuscadă se concentrează pe despărțirea mea de grupurile care se adună și se împrăștie la intrarea pe chei, posesorii a o sută de scopuri preferabile celui pe care îl am eu.

— Așadar, vă putem deranja câteva clipe, domnule Buckby?

— Sigur.

În vreme ce mă las condus spre colegul lui, mă blochez la formularea sfioasă, de școală veche. „Vă putem deranja câteva clipe”, ca și cum deranjul ar fi flecuștețul trecător al unei idei, un picuț de distracție de luni dimineța.

Păi, după cum se dovedește, nu-i niciunul dintre ele, la dracu'!

---

¹ Criminal Investigation Department.

27 decembrie 2019

TOTUȘI, CEL PUȚIN NU MĂ ESCORTEAZĂ ÎNAPOI LA SE-
diul lor din Woolwich.

Detectivul Parry sugerează să mergem mai bine la
locul meu de muncă – „dacă este mai convenabil?” Avuse-
seră de gând să mă prindă acasă, înainte să plec, adaugă
el, numai că s-au blocat în trafic și au luat-o înapoi – de
fapt, urmărind vasul pe Tamisa. Presupun că trebuie să
fiu recunoscător că n-au urcat în el și nu m-au arestat în
fața celorlalți navetiști.

Potoleşte-te, Jamie! N-a pomenit nimeni de vreo arestare.

— Deci, n-am nevoie de avocat pentru asta?

— Nu, deocamdată e doar o discuție neoficială, zice al
doilea detectiv („deocamdată?”).

Are pielea albă, e mai scund și mai zvelt decât cole-
gul său, ceva mai puțin șlefuit. De asemenea, cu câțiva
ani mai în vârstă – în jur de treizeci și cinci de ani, aș
zice. În vreme ce Parry dă categoric impresia că s-a nă-
scut ca să prindă suspecti, acesta este mai aproape de
modelul meu de bărbat. Ceva mai puțin concentrat pe
rezultate.